

Att lära sig.

I Sverige kan man lära sig esperanto i grundskolan om man råkar ha en lärare som tagit initiativ till en kurs, oftast efter ordinarie skoltid. Flera gymnasieskolor har tagit upp esperanto som fritt val, ibland efter elevernas krav. Det går också att lära sig det på folkhögskola (i Karlskoga), i studiecirkel eller på egen hand.

Även den som läser på egen hand kan göra snabba framsteg, men då ska man helst tänka på att skaffa sig övning i att tala språket. Det kan man göra på Karlskoga folkhögskola (som har enveckorskurser på olika nivåer och helterminkurser för nybörjare resp. fortsättare), genom att besöka esperantoklubbar eller genom att resa till internationella arrangemang.

I Lesjöfors i Värmland driver de svenska esperantisterna Esperanto-Gården – en kursgård och vandrarhem – där många esperanto-arrangemang äger rum och där möjligheterna att umgås på esperanto finns under hela året.

Det finns många olika läroböcker, och flera med ljudband. Läromedel, ordböcker och bredvidläsningslitteratur beställs enklast från Esperantoförbundet. När man väl har lärt sig språket har man tillgång till ett stort utbud av litteratur som omfattar allt från skönlitteratur till alla slags fackböcker. Man kan också läsa tidningar och tidskrifter, eller lyssna på någon av världens esperantospråkiga radiostationer.

För att få störst utbyte av sina esperantokunskaper ska man vara med i någon organisation, först och främst den lokala föreningen och Esperantoförbundet. Eller ungdomsförbundet SEJU om man är under 30 år. Då får man tillgång till information om vad som händer och nyttiga tips om språket och olika arrangemang. Dessutom finns det många internationella organisationer, allmänna eller med olika specialinriktningar. Genom dem kan man lätt knyta internationella kontakter och utbyta erfarenheter med människor från hela världen.

Välkommen till esperanto och ett rikare liv!

Esperanto har aldrig tidigare känts så angeläget.

Går i vågor.

Intresset för esperanto har gått i vågor under de 110 år som språket har funnits. Vissa perioder har det nästan varit en massrörelse, andra perioder har intresset varit svalt. Dessa vågor har sällan sammanfallit i olika länder. Ett stort intresse i Iran eller Kina hade inte någon motsvarighet i Australien eller Mexiko. När intresset var ringa i Sverige och Danmark, var tendensen den motsatta i Estland och Litauen.

Vi ser idag ett ökande intresse för esperanto i Europa. Samarbetssträvandena inom och kring EU, med dess allt besvärligare och kostsammare språksituation, har dragit fram esperanto i ljuset.

Även de som tidigare förhållit sig ljumma eller avvisande till esperanto börjar nu få upp ögonen för det som esperanto-anhängarna alltid har hävdad – att esperanto gör umgänget mellan människor och nationer enklare och billigare.

Umberto Eco, kommunikationsforskare och författare till bl. a. *Rosens namn*, som en gång var direkt negativ till själva tanken om ett internationellt språk, har nu gått över till att rekommendera esperanto i umgänget mellan Europas länder. Han är bara ett exempel på forskare som insett vilka värden vi går miste om genom att inte använda esperanto som internationellt språk.

Sverige har ofta stått i spetsen för esperantos utbredning. Ända från 1890-talet, när esperanto var en helt ny företeelse. När den enda esperantotidningen fick sluta på grund av tsarrysslands censurförbud, startade svenska esperantister en ny tidning i Uppsala (*Lingvo Internacia*), vars betydelse för esperantos vidare utveckling inte kan över-skattas.

Den som låg bakom detta hette Valdemar Langlet, 1906 vald till Esperantoförbundets förste ordförande, senare känd som initiativtagare till Röda Korsets skyddspass som i andra världskrigets slutskede räddade tiotusentals Budapestbor från förintelsen.

Särskilt unga.

Esperanto har alltid varit särskilt lockande för unga människor. De flesta gamla esperantister, som förre talmannen Ingemund Bengtsson, kan berätta om att deras intresse för esperanto vaknade i unga år. Senare har kanske andra intressen tagit överhanden – familj, arbete, politiska uppdrag. Men esperanto har ändå haft en stor betydelse i deras liv och gett dem ett öppnare sinne för omvärlden. I Ingemund Bengtssons fall gav det bland annat möjlighet att samtala direkt med höga kinesiska politiker. Nej, i det fallet stämde det inte att "det går lika bra med engelska".

För ungdomar är en ryggsäck, ett tågloffarkort och esperanto vad de behöver för en meningsfull resa genom Europa – hela Europa, inte bara den halva som till nyligen kallade sig så. I alla Europas länder finns det mängder av vanliga människor, unga och gamla, som lärt sig esperanto av ett enkelt skäl: de vill knyta kontakter med människor från andra länder utan att hindras av språkklyftor. Med esperanto i bagaget kan man möta och lära känna dessa människor på djupet, i deras verkliga vardag.

Visst är det så, att det framför allt är i privatlivet man har nytta och glädje av esperanto. Det är ett sätt att berika sitt liv med nya dimensioner och nya kontaktytor i en allt mer internationell värld.

Man glömmer alltför lätt, att Europa är en splittrad kontinent, inte minst språkligt. Samtidigt är denna mångfald en rikedom, som borde locka till nykenhet. Det är ganska naturligt att den som lär sig esperanto är nyfiken på andra människors språk och kultur och genom sina kontakter får en allt större förståelse för andra levnadssätt.

Och världen fortsätter bortom Europa...